

ההשפעה של מועד הגיזום בזן מאיה על מועד הפריחה, על היבול ועל גודל הפרי

החוקר האחראי: אדולפו לויין ומיקי נוי

רקע ותאור הבעיה:

הזן מאיה מאופיין בצימוח וגטטיבי נמרץ ופריחה מאוחרת יחסית. גם פריחה שופעת בזן זה לא תמיד מתבטאת ביבול. עובדה זו יכולה להיות תוצאה של חפיפה בין תקופת החנטה והצימוח הוגטטיבי הנמרץ. לגיזום העץ בתקופות פנולוגיות שונות יכולה להיות השפעה חזקה על מועד תחילת הפריחה ועל תכונותיה (משך הפריחה, תזמון וכיו). צמצום תקופת החפיפה בין שתי התקופות הפנולוגיות המתחרות האלה ייתן סיכוי טוב לאחוז חנטה גבוה יותר, זמן ארוך יותר להתפתחות הפרי, והגדלת הסיכוי להשיג מספר גבוה יותר של פירות בעלי גודל רצוי.

המטרה של המחקר היא לבדוק את ההשפעה של תאריך הגיזום על היבול והתפלגות גודל הפרי.

מועד התחלת התכנית ומועד סיום:

התחלה 2009, סיום 2011.

מהלך המחקר ושטות העבודה:

הניסוי מתבצע במטע של רמת מגשימים. נבחרו 6 שורות מהזן מאיה, בכל שורה 21 עצים, ומבנה הניסוי הוא בלוקים באקראי (שורה = בלוק). לכל טיפול 6 חזרות, כל חזרה 7 עצים.

המדידות יעשו מ-5 העצים המרכזיים בכל חזרה, שני העצים הקיצוניים בכל חזרה הם עצי גבול. השורות נטועות ממזרח למערב.

טיפולים:

1. ביקורת גיזום כמקובל – לאחר גמר הקטיף
2. גיזום ב-15/2/09
3. גיזום ב-1/3/09

מדידות:

תאריך הפריחה, איכות פריחה, כמות פריחה, אחוז חנטה, יבול, גודל פרי, יבול רב שנתית, חיוניות של אבקה, עוצמה וגטטיבי ונתוני מסג אוויר.

תוצאות ביניים:

התפלגות גדלים של הפרי הבינוני-גדול (%)	יבול כללי	אורך תפרחות (ס"מ)*	גיל התפרחת (אחוז מתפרחות צעירות)	עוצמת פריחה (0-3)	צפיפות הנוף (אינדקס)	גובה עץ (מ')	
65.1 a	441.2 b	6.39 a	8.8 b	0.98 b	0.69 a	3.83 a	לבן (1)
59.3 a	558.6 ab	5.27 b	15.7 a	1.83 a	0.65 a	3.66 b	אדום (2)
63.5 a	922.9 a	5.4 b	11.7 ab	1.83 a	0.56 b	3.48 c	כחול (3)

* אורך התפרחות נמדד בתחילת ההתפתחות שלהם (15/3/09), כדי לקבוע באיזה טיפול התפרחות החלו להתפתח ראשונות.

כ-70% מהתפרחות באתר הניסוי היו נגועות בקימחון. צפוי יבול נמוך במיוחד. כל חזרה נקטפה בנפרד, ונלקחו דגימות פרי (100 פירות לחזרה) לביצוע מדגם התפלגות לגודל.

מסקנות והמלצות להמשך המחקר:

ניסוי שאינו קשור בטיפולים אורגנים אינו צריך להתבצע בחלקה אורגנית. יש להעביר את הניסוי לחלקה קונבנציונלית.